

נייר עמדה בנושא

הצעת חוק העונשין (תיקון – איסור שימוש ומסירת מידע סודי), התשע"א-2011

לכבוד

ועדת חוקה חוק ומשפט

שלום וברכה.

ארגון רבני צהר מבקש להביע את תמיכתו בהצעת חוק העונשין (תיקון – איסור שימוש ומסירת מידע סודי), התשע"א-2011, אשר עניינה לחדד את החומרה שבגילוי סודות מדינה, גם כאשר הם אינם נמסרים לגורם עוין ואין קיימת כוונה לפגוע בביטחון המדינה מצד המדליף.

התמיכה מבוססת על הטעמים הבאים:

- 1. חומרת מסירת מידע מסווג:** חכמינו היו מודעים לסכנה הגדולה שבגילוי סודות ביטחוניים. הם מביאים דוגמה מהתנ"ך לכך שגילוי סוד גרם לתוצאות הרוות אסון: דואג האדומי, שרו של המלך שאול, לא שמר על סודו של דוד, הטוען למלוכה, וסיפר לשאול המלך שאחיימלך הכהן צייד את דוד בלחם ובנשק, ובכך גרם במישרין להשמדתם של כל תושבי נוב, עירו של אחיימלך הכהן, על נשיהם וטפם (שמואל א, כב).¹
- 2. איסור גילוי סוד גם ללא כוונת זדון:** הפוסקים קובעים שגילוי סוד, גם אם נעשה ללא כוונת זדון, מוגדר כחטא "לשון הרע", אשר נחשב לאחד החטאים החמורים ביותר בתורה.² וכך פסק הרמב"ם:³ "והמספר דברים שגורמים... להזיק חברו בגופו או בממונו, ואפילו להצר לו או להפחידו, הרי זה לשון הרע...".⁴ הלכה זו נאמרה לגבי גילוי סוד היכול להזיק ליחידים, ובוודאי יהיה חמור עשרות מונים היחס למסירת סודות מדינה העלולים להזיק לרבים. בהתבסס על שיקולים אלה, היו גם קהילות שקבעו קנסות על מי שגילה סודות של הקהילה.⁵
- 3. איסור גילוי סוד בשעת מלחמה:** מעבר לאיסור של גילוי סוד הקיים תמיד, התורה מחייבת אותנו בזהירות מיוחדת בשעת מלחמה. נאמר בתורה (דברים כג, ו) "כִּי תִצֵּא מִחֲנֶה עַל אֹיְבֶיךָ וְנִשְׁמַרְתָּ מְכַל דָּבָר רָע". ר' מאיר שמחה הכהן מדווינסק (מגדולי חכמי ישראל בליטא במאה ה-19) מבאר שהמילים "דבר רע" מרמזות גם על ציווי "שלא לגלות מסתורין של מלחמה", היינו "דיבור רע". לצערנו, יחסינו כיום עם רבות משכנותינו הם עדיין בגדר מצב מלחמה, ולכן הציווי רלוונטי גם בזמננו. לאור האמור, תיקון חקיקה זה מהווה המשך טבעי וישיר למסורת ההלכה והחקיקה היהודית.

נשמח לעמוד לרשותכם לקידום הצעת חוק זו, וכן בהצגת המבט היהודי לגבי נושאים נוספים העולים על סדר היום הפרלמנטארי.

בברכה,

¹ דברים רבה ה, י; תנחומא פרשת מצורע א; רמב"ם דעות ז, א.

² סמ"ג לאווין ט; שערי תשובה, שער ג, אות רכה; חפץ חיים, הלכות רכילות, כלל ח, סעיף ה.

³ הלכות דעות ז, ה.

⁴ הפוסקים מתבססים בעיקר על המשנה במסכת סנהדרין (ג, ז) הקובעת שאסור לדיין להדליף את תוכן ההצבעה של חבריו הדיינים בפורום סגור. התלמוד (סנהדרין לא ע"א) מספר על הוצאתו של תלמיד מבית המדרש בעקבות הדלפת תכנים סגורים מתוכו.

⁵ שו"ת הראנ"ח, סימן קיא; ש"א ציגלמן, יהודי פולין וליטא עד שנת ת"ח (1648), ירושלים תשנ"א, פרק יז, תקנה יז/א/35.